

KYYNELMYKSEN RANTA-ASEMAKAAVA-ALUEEN LINNUSTO

Käsillä oleva linnustaselvitys täydentää Metsätähti Oy:n/Mikko Siitonen tekemää luonto- ja maisemaselvitystä. Maastotyöt suoritettiin kesäkuussa 2002.

Käynnin aikana alueilla havaittiin 58 lajia. Koska käynti alueella ulottui kahden päivän ajalle kesäkuussa, niin tämä lintulista alueella esiintyvistä lintulajeista ei vastaa kartoitusmenetelmällä tai useamman käynnin menetelmällä tehtyä tutkimusta pesimälinnustosta.

Alueen linnusto on sängen monipuolinen. Eritoten suomalaisen metsän peruslajit ovat kattavasti edustettuina pesimälajistossa. Alueilla on tehty runsaasti harvennushakkuita sekä yksi isompi avohakkuu. Aikaisemmat metsänhoidon toimenpiteet ovat luoneet alueelle hyvin eri ikäisiä metsäkuvioita ja täten hyvin monipuolisen metsähabitaattien kirjon. Tämä seikka monipuolistaa alueen linnustoa lajistollisesti. Nuoret metsät ja avoimet osat lisäävät reunalajiston osuutta alueen linnustossa. Vanhempaa ja yhtenäisempää metsää vaativia lajeja alueella tavattiin vielä kohtuullisen kattavasti. Vanhemman metsän osat ovat kuitenkin suurimmaksi osaksi harvennettuja. Lähes luonnontilaista vanhaa metsää on enää Kynnelmyksenniemen pohjoisrannan tuntumassa (kartassa alueet 17,18 ja osa alueesta 22). Alue 17 on hieno synkkä kuusikko, jossa vanhaa yli 100 vuotta vanhaa puustoa. Yhdessä alueiden 18 ja 22 koillisosan kanssa ne muodostavat hienoimman metsäalueen tutkitulla alueella. Kyseiset metsät ovat myös maisemametsinä järvelle päin, joten metsien jättäminen hakuiden/rakentamisen ulkopuolelle palvelisi muitakin kuin vaatelaita lintulajeja (virkistysmetsäksi: sienestys jne.).

Uhanalaiset lajit (Suomen lajien uhanalaisuus; uhanalaisten lajien II seurantaryhmä 2000 mukaan):

VU Vaarantuneet: Tiltalti Phylloscopus collybita on suomessa vanhempien kuusimetsien suosija ja vähentynyt lähinnä viimeisen 10 vuoden aikana huomattavasti. Alueella tavattiin tiltaltin reviiireitä.

NT silmälläpidettävät lajit (Suomen lajien uhanalaisuus; uhanalaisten lajien II seurantaryhmä 2000 mukaan):

Teeri Tetrao tetrix Taantuva laji, syy metsien ikärakenteen ja puulajisuhteiden muutokset sekä pyynti. Alueella havaittiin yksi poikue, tyypillisesti hakkuun reunalla.

Käki Cuculus canorus Taantuva laji, kannat vähentyneet Etelä-Suomessa voimakkaasti.

Kalasääski Pandion haliaetus havaittiin saalistavana järvellä. Laji on sisällytetty silmälläpidettäviin lajeihin.

Metsäluonnon indikaattorilajisto: Laulurastas Turdus philomelos, Puukiipijä Certhia familiaris, Peukaloinen Troglodytes troglodytes, Hömötiainen Parus montanus, Töyhtötiainen Parus cristatus, Hippiäinen Regulus regulus, Tiltalti Phylloscopus collybita, Sirittäjä Phylloscopus sibilatrix, Metsäkirvinen Anthus trivialis ja Rautiainen Prunella modularis.

Luonnonmukaisten metsien esiintymistä on arvioitu kymmenen lintulajin avulla, jotka kaikki ovat yleisiä eteläsuomalaisia metsälajeja. Hippiäinen ja tiltalti ovat kuusensuosijoita. Töyhtötiaisen esiintymistiheydet ovat puolestaan suurimpia mäntyvaltaisissa metsissä. Peukaloinen, rautiainen, laulurastas esiintyvät monen-tyyppisissä sekametsissä ja kaipaavat erityisesti suojaavaa aluskasvillisuutta tai pensaskerrosta. Sirittäjä ja puukiipijä suosivat yleensä vanhoja metsiä. Metsäkirvinen on monenlaisten metsien ja metsänreunan laji, joka vaatii erityisesti rauhallisuutta pesimäympäristöltään. Hömötiainen suosii korpimetsää. Mitä luonnonmukaisempia metsäalueet ovat, sitä enemmän niistä löytyy lintujen suosimia elinympäristöjä. Tutkituilta alueilta tavattiin kaikki metsäluonnon indikaattorilajit.

Muut indikoivat lajit:

-Vanha kanahaukka *Accipiter gentilis* naaras tavattiin alueella saalistamassa. Kanahaukka suosii vanhoja synkkiä kuusimetsiä ja laajoja metsäalueita. Lajin pesintä alueella on mahdollista.

-Alueella on myös epäilemättä ollut metsoja *Tetrao urogallus*, käyntien yhteydessä havaittiin vain vanhoja (talvisia) jätöksiä.

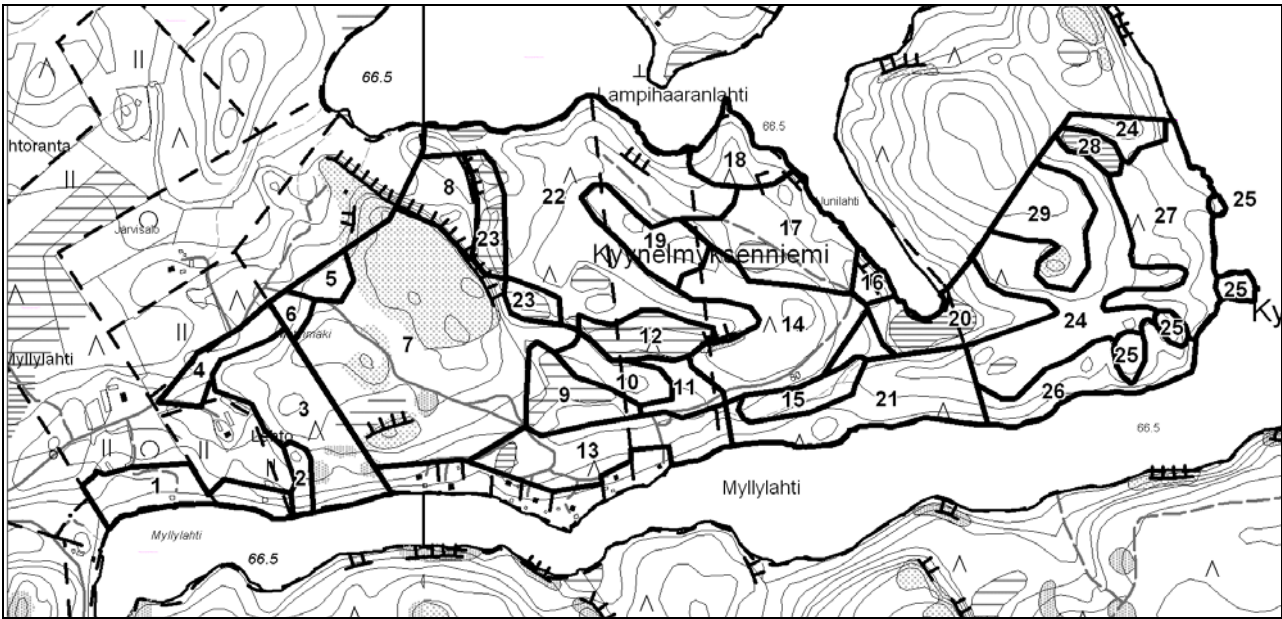
-Pohjansirkku tavattiin Nan Creutzin alueella sijaitsevalla suoperaisella räme/korpilaikulla (alue 28). Laji on Etelä-Suomessa harvalukuinen suon ympäristöjen laji.

-Pyy *Bonasia bonasia* suosii rinnekuusikkoja, joissa runsas aluskasvillisuus. Lajin poikueet tavattiin Nan Creutzin itä-reunalla sekä hakkuun pohjoispuolella vanhan kuusikon alueella.

Lajilista havaituista lajeista Kyynelmyksen kaavoitusalueella:

Teeri <i>Tetrao tetrix</i> NT silmälläpidettävä	Västäräkki <i>Motacilla alba</i>
Pyy <i>Bonasa bonasia</i>	Metsäkirvinen <i>Anthus trivialis</i>
Sinisorsa <i>Anas platyrhynchos</i>	Rautiainen <i>Prunella modularis</i>
Telkkä <i>Bucephala clangula</i>	Peippo <i>Fringilla coelebs</i>
Isokoskelo <i>Mergus merganser</i>	Viherpeippo <i>Carduelis chloris</i>
Käpytikka <i>Dendrocopos major</i>	Vihervarpunen <i>Carduelis spinus</i>
Palokärki <i>Dryocopus martius</i>	Punavarpunen <i>Carpodacus erythrinus</i>
Käki <i>Cuculus canorus</i> NT silmälläpidettävä	Pikkukäpylintu <i>Loxia curvirostra</i>
Sepelkyyhky <i>Columba palumbus</i>	Punatulkku <i>Pyrrhula pyrrhula</i>
Lehtokurppa <i>Scolopax rusticola</i>	Keltasirkku <i>Emberiza citrinella</i>
Metsäviklo <i>Tringa ochropus</i>	Pohjansirkku <i>Emberiza rustica</i>
Rantasipi <i>Tringa hypoleucos</i>	Kanahaukka <i>Accipiter gentilis</i>
Kalalokki <i>Larus canus</i>	Nuolihaukka <i>Falco subbuteo</i>
Kalatiira <i>Sterna hirundo</i>	Kuikka <i>Gavia arctica</i>
Kalasääski <i>Pandion haliaetus</i> NT silmälläpidettävä	Närhi <i>Garrulus glandarius</i>
Hömötiainen <i>Parus montanus</i>	Varis <i>Corvus corone</i>
Kuusitiainen <i>Parus ater</i>	Korppi <i>Corvus corax</i>
Töyhtötiainen <i>Parus cristatus</i>	Haarapääsky <i>Hirundo rustica</i>
Talitiainen <i>Parus major</i>	Mustarastas <i>Turdus merula</i>
Sinitiainen <i>Parus caeruleus</i>	Räkättirastas <i>Turdus pilaris</i>
Hippiäinen <i>Regulus regulus</i>	Punakylkirastas <i>Turdus iliacus</i>
Pajulintu <i>Phylloscopus trochilus</i>	Laulurastas <i>Turdus philomelos</i>
Tiltalti <i>Phylloscopus collybita</i> VU Vaarantuneet	Kulorastas <i>Turdus viscivorus</i>
Sirittäjä <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Harmaasieppo <i>Muscicapa striata</i>
Mustapääkerttu <i>Sylvia atricapilla</i>	Kirjosieppo <i>Ficedula hypoleuca</i>
Lehtokerttu <i>Sylvia borin</i>	Punarinta <i>Erithacus rubecula</i>
Pensaskerttu <i>Sylvia communis</i>	Leppälintu <i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Hernekerttu <i>Sylvia curruca</i>	Puukiiپیjä <i>Certhia familiaris</i>
	Peukaloinen <i>Troglodytes troglodytes</i>

Metsäkuviot käydyiltä alueilta:

Lehto:

1. Tuoreahko kangas, mt, kuusi (30-50 v.), mänty, koivu, muutamia vanhoja mäntyjä.
2. Kuivahko kangas, nuorehkoa mäntyä/mäntytaimikko/istutusmetsä
3. lähinnä kuivaa kallioista mänty kangasta, mänty 50-90 v, paikoittain kuusivoittoisia tk-painanteita.
4. tuoreahko kangas mt, kuusi n. 60-90 v.

Anjalankosken kaupunki:

5. Kuivahko kangas, lähinnä vanhempia mäntyjä (n.90 v.)
6. tk, kuusi
7. Kuiva/karu, kallioinen kangas, mänty n. 25 v. keskellä hieno avokallio ja jyrkänne, jonka alapuolella luonnontilainen räme.
8. Mäntytaimikko n. 25 v.
9. Räme, ojittamaton suo, mäntyä n.35 v.
10. Kuivahko kangas, harvennettu, jäljellä lähinnä vanhempaa mäntyä 70-100v
11. Tuore kangas osittain harvennettu, 60-100 v. kuusia
12. Räme/ojikko mänty n. 60 v.
13. Kuivahko tk, kuusi, kasvatusmetsää, nuorta n. 20-30 v.
14. Avohakattu, istutettu nuori taimikko, mänty. Tien S-puolelta harvennettu, reunapuustona + 80 mänty ja kuusi.
15. tk, vanhempaa kuusta (80 v.), harvennettu.
16. Kuiva kallio rannan tuntumassa, mäntyä nn.60 v.
17. Tk, korpimainen, vanha +100 kuusikko, reunat +90 kuusia, Joutomaa-alue rajauksen sisällä on ilmeisesti koivuvaltainen soistunut korpimainen avoimempi kuvio? (ekologinen monimuotoisuus kaikki indikaattorilajit (metsäkirvinen hakkuun reunoilla) sekä Tri och, Bon Bon, Acc gen, Cuc can jne.).
18. Kuivahko kangas, mäntyjä ja kuusia + 100 v.
19. Kuivahko kangas, mänty +90 v., osaksi harvennettu.
20. Varttunut kasvatusmetsä, uunilahden eteläosa korpimainen, S-reunassa +100 kuusia sekä kolopuita(vanhoja koivuja).

21. Tuoreahko kangas eri-ikäistä puustoa, ylispuina lähinnä vanhempia mäntyjä (+100) sekä muutamia vanhempia koivuja ja kuusia.
22. tk lähinnä kuusi 60-100, harvennettu lähes kokonaan.
23. tk, rauduskoivu n. 25 v.

Nan Creutz:

Metsäkuvioiden rajat tällä alueella olivat osaksi hyvin hankalia selvittää. Alue on suurimmaksi osaksi tiheää nuorehkoa sekametsää.

20. Tuorea kangas Uunilahden eteläosa korpimainen, S-reunassa +100 kuusia sekä kolopuita (vanhoja koivuja).
24. Tuoreahko kangas, valtapuustona nuorehkoa mäntyä, muut koivua, kuusta ja muita.
25. Kuiva kallioinen niemeke, mäntyä 80 v. (Tulisi rauhoittaa rakentamiselta) useita samalla koodilla kartoilla.
26. tk mt, kuusia, koivua ja haapaa, nuorehko: Etelä-reuna.
27. tk, mt, kuusivaltainen 40-80 v., vanhempia haapoja sekä koivuja.
28. Koivuvaltainen suopohjainen (korpi), S-puoli nuorta kuusikkoa, N-puoli mäntyramettä.
29. Kuiva, kallioinen männikkö.

Linnustollisesti monipuolisin alue on itäreuna ja kaakkoiskulman rajaama alue. Mökkiasutus olisi ehkä parempi jättää S-rannalle.

Tuomas Seimola